

Heemkundekring Sankt-Tolbert Vaals

Nieuwsbrief Nummer 4 - Januari 2010

Vaals op doek

Kunstenaar Jan Veer ontwerpt met zijn leerlingen een schilderij van 3m bij 2.20m.

Het doek moet een soort Nachtwacht worden, met dorpsfiguren en bijzondere plekjes in Vaals. Het is een collage van facetten uit het verleden en het heden van Vaals onder de naam *'t sjönste va Vols*. De Veerlingen denken over twee jaar klaar te zijn. Over plaatsing van het schilderij op een geschikte plek wordt nog nagedacht. Het eerste jaar hangt het schilderij in Langedael .

Vaals, mijn dierbaar oord

Nu de succesvolle verkoop van V&H nr. 11 (er zijn nog maar enkele exemplaren verkrijgbaar) is de redactiecommissie in januari 2010 gestart met het jaarboek V&H nr. 12. Behalve interessante heemkundige studies komt er een verhalenrubriek 'Vaals, dierbaar oord'. Hierin kan iedereen zijn of haar persoonlijke dierbare plek in Vaals beschrijven, een plek waar bijzondere herinneringen aan kleven, waar je iets bijzonders hebt meegemaakt. Een plek in Vaals, die belangrijk is (geweest) in jouw leven, om welke reden dan ook. Het belangrijkste is het verhaal. Alleen maar een plek noemen, of een gebouw, is niet voldoende. Het gaat om de persoonlijke beleving, om de emoties die dat gebouw of die

speciale plek bij je losmaakt. Je kunt je verhaal(tje) schriftelijk of per e-mail (eventueel met foto's) naar het secretariaat sturen.

Wereldmonument in Vaals

Als het orgel in de voormalige Lutherse kerk (1737) straks in oude glorie is hersteld, is het 'een wonder van rococo, een wereldmonument'. Het orgel is gebouwd door Johann Baptist Hilgers in 1756, geheel in rococostijl. Volgens deskundigen vind je een orgel van deze omvang in die stijl nergens.

De restauratie die uitgevoerd wordt door orgelbouwer Thomas uit het Belgische Francorchamps gaat twee ton kosten. Van de 650 pijpen die het orgel tweeënhalve eeuw geleden had, zijn er 96 verdwenen en 48 vervangen door inferieure exemplaren. Deze worden vervangen door 'nieuwe oude pijpen'. In 2011 is het orgel klaar.

Zie ook: www.dekopermolenvaals.nl.

Fotogalerij in gemeentehuis

Victor Voncken, ambtenaar bij de gemeente Vaals, heeft onlangs de gangen van het gemeentehuis blijvend mogen verrijken met een vijftigtal vergrote en ingelijste foto's (A3 formaat) van oude ansichtkaarten van de gemeente Vaals. Het betreft zowel foto's van de nog bestaande prachtige monumentale gebouwen in Vaals,

evenals van gesloopte panden en kloosters. Ook het voormalige Vierlandenpunt en de dorpen Vijlen, Lemiers en Holset komen aan bod. De foto's dateren uit de periode 1900-1920. Voor de ambtenaren en bezoekers een openbaring en een heel aparte kennismaking met het Vaalser cultureel erfgoed.

Champs Elysée van Vaals

Zo noemde de cabaretgroep 'Los Catastrofos' de Maastichterlaan onlangs in haar oudejaarsconference. Deze prachtige laan

verdeelt Vaals letterlijk en figuurlijk in twee stukken. Dat heeft alles te maken met de reconstructieplannen. De oude dame uit 1825 kan de drukte niet meer aan en moet om op de been te blijven aan de 'influx' en 'geliff' worden. Iedere Vaalsenaar heeft wel een idee hoe dat moet gebeuren, geadviseerd en in verwarring door politici en verkeersdeskundigen. Dan komen nostalgische gevoelens naar boven en een stil verlangen naar een situatie zoals op bijgevoegde ansichtkaart uit het begin van de vorige eeuw.

Ansichtkaarten

Tip voor de beginnende verzamelaar van oude ansichtkaarten. Als je op de link klikt kun je een provincie kiezen en dan een plaats. Er komen vervolgens prachtige ansichtkaarten en als je op

een kaart gaat staan met je muis kun je de kaarten vergroten. Limburg > Vaals toont meer dan 200 foto's die ook gekocht kunnen worden. Klik [hier](#).

Naamgeving en oprichtingsdatum Sankt Tolbert

Op 13 februari 1041 schonk Hendrik III, koning van Duitsland, onder meer zijn 'goed' in de villa 'Vals' met toebehorende horigen aan het Sankt Adelbertsstift (nu de Adelbertskerk) te Aken. De vermoedelijke koningshoeve was de voorganger van de hedendaagse (omgebouwde) hoeve Sankt Tolbert in de Bloemendalstraat. Deze naam is de dialectvorm van Sankt Adelbert. Bovengenoemde datum is tevens de tot nog toe vroegst bekende vermelding van de naam Vaals. Mogelijk is in en rondom het gebied van Sankt Tolbert, tijdens de Keltische of Romeinse tijd, de vroegste nederzetting geweest en daarmee de bakermat van het dorp Vaals. De naam van de heemkundekring Sankt Tolbert is gerelateerd aan

deze gegevens en opgericht 13 februari 1989. In het linker gedeelte van het gebouw is na de verbouwing (eind 2010) de heemkundekring Sankt Tolbert gevestigd.

Kunstenaar

Ons oudste en zeer prominent lid, Herman Jansen (90), liet het zich niet nemen om als kunstschilder aan de slag te gaan. Herman die nog nooit een penseel had vastgehouden, nam onlangs deel aan een schildersessie in het cultureel café in De Zwarte Madonna aan de

Eschberg. Samen met zijn broer Frans (hobbyschilder) maakte hij een schilderij met als thema Carnaval in Vaals. Het kunstwerk is tijdens de carnavalsdagen te zien in het café van het Religieus Museum.

Speciale verjaardagen van Sankt Tolbert - leden

Jacques Rombach 78 jaar (19-01-1932)
Joseph Franssen 79 jaar (29-01-1931)
Beiden van harte proficiat!

Agenda

29 januari 2010: bijeenkomst Sankt Tolbert voor leden en niet-leden. In café-restaurant Suisse, Maastrichterlaan 63 Vaals (20.00 uur).

14 maart – 4 mei 2010: foto-expositie van Roderique Kohlen over het dagelijkse kloosterleven in Mamelis. In De Kopermolen Vaals.

16 maart 2010: lezing georganiseerd door het LGOG en heemkundekring Sankt Tolbert: 'De volmolen in Vaals' door E. Staal, over de geschiedenis en visie op de toekomst van de volmolen Frankenhof aan de Weijerweg te Vaals. In café-restaurant Suisse, Maastrichterlaan 63 Vaals.

Reageren

Wilt u meer weten over de Heemkundekring Sankt Tolbert, een bijdrage leveren aan deze nieuwsbrief of heeft u een mededeling, kijk dan op de website www.sankttolbert.nl of mail naar sankttolbert@gmail.com.